

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torih, četrčkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložne naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifi v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javno zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo urodništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejmajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame cije se proste postatino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Shod volilcev v Šmarji pri Kopru

dne 19. julija 1896.

(Zvršetak.)

Gosp. poslanec odgovarja slovesno povzdignem glasom: Ker se to zadnje vprašanje deloma tiče vprašanja, ki ga je stavil Matija Pribac, odgovorjam skupno na obe.

Dobro vam je znano, č. volilci, da se vam je večkrat očitalo, da držite s Hrvati, da ste Hrvati, da pojte v Zagreb itd. To se je izmislila italijanska stranka, da vas vznemiruje. Vi volilci te županije ste se od nekdanj zvali Slovence in to tudi ste, in le ostanite to, kar ste. Ako vam italijanski protivnik pravi: „Vi ste „Istrijanci“, recite mu: „ti si tudi“, ker živita oba v deželi, ki se imenuje Istra. To je za vse, ki imajo v Istri domovinsko pravo, deželsko ime. Tako se prebivalci Štajerske zovejo Štajerci, in prebivalci Lombardije, Lombardi. [Ako vam pa odgovori: „Jaz sem Italijan“, tedaj ne misli na deželo, ampak na narodnost, na jezik svoj; tedaj mu lahko porečete: „Jaz sem Slovenec“. Onstran Dragonje, kakor vam je znano, pa prebivajo neki ljudje, ki so kmetje, kakor vi, katere laška gospoda zatira, kakor vas, ki jih sovraži, kakor vas, ki jim ne privoščite nobene pravice, kakor vam ne! S temi ljudmi prihajate večkrat v dotiko posebno ob sejnih, ali v mestu, ali na deželi. Dobro znate, da se žnjimi prav dobro razumete, čeravno oni nekoliko bolj zategujejo govorico. Oni so tudi Istrani po deželi, v kateri prebivajo. To znate! A glejte, po jeziku so Hrvati. Mi Slovenci smo torej žnjimi bratje po krvi in po jeziku. Oboji smo slovanske narodnosti, oboje je porodila slovanska mati. Dva sinova ene matere sta vendar vedno brata, tudi če je eden „moro“, drugi „biondo“. Ker smo torej bratje, treba, da se ljubimo; ker oboji od protivnikov enako trpimo, treba, da se zložimo in si vzajemno pomagamo. Noben duhovnik vas ne želi spraviti v hrvatsko kraljevino, saj bi tam trpeli od Madjarov to, kar tukaj od Lahov; in duhovni bi še bolj trpeli, nego vi.

Ako imate pamet, pač ne bodete verjeli, da

so pristojbine duhovnov, Bog znane kake, na Hrvatskem. Verujte meni, ki sem bil tam, in ne onim, ki še ne vedo, po kateri poti bi se prišlo iz Kopra na Hrvaško.

Tako je kakor pri nas: v enih krajih so pristojbine večje, v enih majše, kakor je od starega ustanovljeno. Tako je, in ostane tudi pri nas! Znajte dobro, da noben duhovnik ne more tirjati od vas niti en sold več, kakor je od starega ustanovljeno. Ne c. kr. glavar, ne c. kr. namestnik, ne minister, ne dež. odbor in tudi preč. škof vam ne more zvišati cerkvenih pristojbin, kar sam ob sebi. Toliko na vprašanje M. Pribca!

„Farjev ne voliti!“ Ta rek prinesel se je pred letom dnij med Slovence okraja koperskega. Dokler so Italijani kaj tacega trobili, ni bilo čudo, saj je znano, da bi oni radi povsod zaveli neukega kmeta na pot samolastne pogube. A da marsikateri Slovenec, ki se drži narodne stranke, to ponavlja, je žalostno. Ko bi naše razmere dobro poznal, in imel sploh kaj čuta do nas, ne bi mogel kaj tacega ziniti. Ta rek je prišel — žalibog, da je tako — med Slovence v Istri iz Kranjske.

Ako se pri sedanjih naših razmerah, v sedanjem kritičnem položaju, ukorenini, razplodi in vdéjstvuje ta nazor, potem — **potem bode čestitega Spinčića proroški „morituri“ — v kratkem gotov čin!**

Morda misli kdo, da govorim sebi ali stanu, ki ga zastopam, v korist? Nikakor!

Dokaz temu je, da lahko vsacega duhovna v Istri — naše narodnosti — povprašate, kako všečna mu je ta večna borba, večna, zdravju škodljiva napetost, skrbi na zdolaj, šikaniziranje od zgoraj, spletke od vseh strani, in po vrhu še mnogi gmotni troški itd.

Jaz vas zagotavljam, ko bi nas ne silila vest, da potrebnim — in to ste vi res — pomagamo, ko bi naša sv. vera ne učila, da moramo skrbeti za vaš dušni blagor, ko bi ljubezen ne velevala, da dejansko ljubimo svoj rod, ko bi Kristus ne bil rekel „učite vse ljudi“ — tudi vas —, ko bi naš duhovni glavar, sv. oče papež, ne bil rekel: „ven iz zakristije!“ „ven iz farovža!“ „med ljudi!“ tedaj — gotovo bi

„Hm, torej vi hočete narejeno škodo povrnjeno imeti?! Kaj bi pa vi rekli k temu, če bi vas jaz zapodila iz hiše?!“

„Vi se upate iz hiše poditi — — — Dobro torej, pojdem a moja pravica se skaže!“

Vstala je in odšla ponosno, zapretivši prstom Vodivnikovki.

Za njo pa je prišla iz hiše Vodnikovka s ponosnim smehljanjem na ustnih. V svojem svilenem oblačilu odšumela je v cerkev.

Še isti večer sprožila je Brikovka z Brikovcem pogovor o nesrečnem potoku.

„Da, tožit jo bo treba iti, tožit!“ povedala je še slednjic.

Brikovec, ki se je čutil razžaljenega še od zjutraj, ni odgovoril ničesar.

„Kaj ti pa je, da nič ne odgovoriš? Poslušaj me! Saj menda veš, da — —, pa kaj ti bom ponavljala, saj sem ti malo prej vse povedala. In tožit jo pojdeš!“

„Tožit!? — — Pa jaz naj bi šel tožit!? — — Pa koga?! — — Né, iz te moke ne bo kruha!“

In vstal je izza mize in udaril z roko po mizi, da so zažvenketale žlice.

nas jutri ne videli več na nobenem shodu in na nobenih volitvah!

Ali ste kedaj čuli, da vas je kateri duhovnik oškodoval na javnem ali zasebnem imetji, kakor se je že večkrat dogodilo od drugih strani? Saj vas tudi ne more! Po deželnem zakonu naš duhovnik ne more biti niti župan, niti svetovalec, ampak le odbornik. Če pa svetuje in nastoja, da se spolnjujejo zapovedi Božje tudi pri javnih upravnih, je to le vaša korist! (Tako je!)

Po tem govoru je bilo sprejetih 5 resolucij, koje priobčimo prihodnjic.

Ker se nihče več ni oglasil k besedi, zaključil je g. predsednik shod nastopno: Mnogo lepih naukov in nasvetov smo danes čuli; za vse to se še enkrat zahvalimo g. poslancu. A zahvalimo se tudi onemu, ki nam je dal ustavne pravice.

Naj drugi blizo nas kriče, kar jim drago, mi ne poznamo, razun Boga, družega gospodarja Istre, nego (kazaje na podobo presv. cesarja) našega presv. cesarja Franciška Josipa I., kateremu zakličimo trikratni „živio“.

Volilci odzvali so se temu pozivu trikratnim gromkim „živio“, ki je res prišel prav iz srca. Ko pa je nekdo intoniral „cesarsko“, pela je vsa dvorana res izborna in navdušena. Tako se je završil ta velepomnljivi shod, od katerega se nadejamo dobrih vspehov. Bog blagoslovi!

Ko je g. poslanec v župnišču pozdravil tovariše, in pri načelniku napil boljši naši bodočnosti, napotil se je proti Pomjanu, v družbi naših Pomjancev in spremljan od mnogobrojnega šmarskega občinstva. Že je bil mrak ogrnil zemljo; tedaj pa so začele prskati v zrak rakete, ki so požarile zrak tja doli — do morja adrijanskega, nekdanj slovanskega. O prihodu v Pomjan pa so pokali topiči in švigale rakete ter je ljudstvo navdušeno pozdravljalo g. poslanca. Dal Bog, da se ogrejejo srca vseh za pravično sveto stvar!

Sokolska slavnost na Razdrtem.

Minole nedelje že pred 5. uro zjutraj bilo je živahno gibanje v kavarni in pred kavarno „Com-

Brikovka, ki je sicer imela svojega moža popolnoma v oblasti, se je vendar vstrašila, kajti vedela je, da tu ne pomagajo njena polena in njeno oštevanje, temveč le mirno vedenje. Zatorej je rekla:

„Glej ga nó, kako je jezen, pa le potolaži se, ne smeš biti takoj tako hud!“

Brikovec, ko je vidil, kako je njegova žena prijazna, kar se dogaja le vsake kvatrejedenkrat, se je takoj pomiril ter rekel sedši:

„Vendar pa je ne pojdem tožit! Toda veš kaj!? — to rekši se je ozrl po sobi, ni li kdo notri, in ko se je prepričal, da sta sama, pomaknil se je bližje k ženi in ji začel praviti nekaj na tiho....

Ko je dovršil, je Brikovka veselo pokimala z glavo.

„Dobro, pomnila nas bode!“

„Stalo naju bo sicer nekoliko denarja, toda to nič ne de!“

Oba sta se z radostnim srcem podala spat in spala spanje pravičnih....

* * *
(Pride še)

PODLISTEK.

3

Radi vode in vapna.

Slika iz kmetskega življenja. — Spisal O. K. Srčan.

(Dalje.)

„Kaj, zdaj mi pa še ne verjamete!? Odločno!

Nó, ali ne veste, kdo je v soboto naredil strugo potoku, ki sicer teče čez vašo njivo teče, po moji njivi? „Gorjé vam, gorjé!“

„Povejte vendar jedenkrat vse od začetka!“, rekla je Vodivnikovka, kakor da ne bi še nič vedela.

„Poslušajte torej!“

„Saj bom, če tudi zavoljo vaših čenčarij zamudim litanije“, rekla je Vodivnikovka sedši na stol.

Tudi Brikovka ni hotela stati, temveč séla je in začela pripovedovati, še bolj razdražena radi hladnokrvnosti Vodivnikovke.

„Torej takó je ta stvar!“ vskliknila je Vodnikovka navidezno osupnena, ko je Brikovka nehala praviti.

„Da, tako je“, odgovorila je Brikovka, „a jaz tirjam zadoščenja tudi od vas in prosim, da se mi povrne storjena škoda!“

mercio". Po vseh ulicah prihajali so radostnega lica izletniki, namenjeni na sokolsko slavnost na Razdrto. Ni še minola peta ura in že smo vedeli, da bodemo lepo zastopani na omenjeni slavnosti — kvantitativno in kvalitativno. Zbralo se nas je 24 Sokolov v društveni obleki, 16 družih telovadcev in kakih 40 drugih izletnikov. Bilo nas je torej kakih 80. V tem številu so bili zastopani vsi sloji naše družbe, a popoldne na Razdrtem se nam je pridružil še biciklistički klub „Trž. Sokola“.

Krasna je bila vožnja po Krasu in prsa so se nam kar širila, ko so dihala va-se sveži in zdravi kraški vzduh. V Sežani so nam priredili izborni zajtrk, a v Štorjah so nam preprijazno postregli izborni kapljo kraško. Dlje časa smo se mudili v Senožečah, kjer so nam v rodoljubni hiši Mušičevi priredili izvrsten obed. Prizrčna hvala na točni postrežbi.

Ob 2. uri je oddrdrala je lepa vrsta voz proti Razdrtemu. Dospetši na Smolevo stopili smo raz voze in se razvrstili. Med pokanjem topičev korakali smo pod svojo častno zastavo v praznično odličeno vas razdrško.

Ob uhodu v vas pričakovali so nas pevci se svojo staročastno zastavo ter deputacija deklet v prekrasnih narodnih nošah. Bolj ko smo se bližali, tem glasneje so orili „Na zdar!“ in „Živio“-klici.

Tu nas je pozdravil g. Ivo Trošt v imenu občine, izrazivši posebno radost na tem, da so se rodoljubi od sinje Adrije v tolikem številu odzvali pozivu postojinskega Sokola. Ob zaključku so zaurili krepki Na-zdar klici.

Na lepem pozdravu zahvali se je starosta „Tržaškega Sokola“, dr. Gust. Gregorin. Nismo prišli sem — rekel je govornik — da bi navduševali vas, kajti vemo, da pri vas tega ne treba, ampak prišli smo, da se na vaših prsih ohrabrimo za nadaljne boje, koje moramo biti Slovenci ob Adriji za svoj obstanek, da se naužijemo vašega navdušenja. V to ime kliče vsikdar zavedni Notranjski krepak sokolski: Na zdar!

Ob radostnem vsklikanju in pokanju topičev nadaljevali smo svojo pot v vas. Medpotoma sta se nam pridružili deputaciji vipavske in podraške čitalnice.

Sredi vasi je bil prirejen krasen slavolok in okolo slavoloka stala je velika množica rodoljubov in rodoljubkinj, došlih od vseh strani Notranjske. Navdušeno pozdravljeni od vseh strani korakali smo dalje na drugi konec vasi proti Postojni. Pred vasjo smo se ustavili, da počakamo goste iz Ljubljane in okraja postojinskega.

Radosti nam je vstrepečalo srce, ko smo zazrli dolgi sprevod, pomikajoči se nam nasproti. „Postojinski Sokol“ je korakal se starostom drom Treotom na čelu, deputaciji „Ljubljanskega Sokola“ pa je načeloval starosta dr. Ivan Tavčar. Ob zvokih glasbe približal se nam je sprevod.

Tu se je vršil slavnostni vsprejem. V imenu razdrških rodoljubkinj pozdravila je mile goste hčerka nepozabnega Hinka — pravi tip podnašne slovenske krasotice —, gospodičina Vlada slava Kavčičeva. Prizrčno je pozdravila v imenu Razdrčank Sokole, te buditelje narodne zavesti. V imenu občine pa je pozdravil izletnike gosp. podžupan Herman Debevc. Tudi on je proslavil idejo Sokolovo, ki je ideja narodne odločnosti in zavednosti. V imenu vseh izletnikov zahvalil se je na lepih pozdravih starosta „Postojinskega Sokola“, brat dr. Treo. Spominjal se je onih časov, ko je tudi Notranjska še imela svoja sokolska društva, časov, ko smo bili še — jedini in složni. Ali je bilo takrat — vskliknil je govornik — slabše za naš narod? (Burno vsklikanje). Ko je starosta Treo dovršil svoj zahvalni govor, razvrstili smo se Sokoli in druga društva v slavnostni sprevod. Obhodivši vso vas ob veselem sviranju glasbe in ob vsklikanju razradošene množice, povrnili smo se v gostilno Kavčičevo, kjer je bilo res vse izborno prirejeno in moramo izreči posebno priznanje prirediteljem.

Tu smo še le prav videli, koliko nas je vseh. Hipoma so se napolnili dvorišče, vrt in velika slavnostna dvorana — to je prostor, kakoršnega bi našli na deželi le malo kje.

Srce nam je utripalo same radosti, ko smo zrlili na ta naš vrli notranjski živelj in na to ugledno naše razumništvo, ki je pripomoglo Notranjski že v prvi dobi našega preporoda do častnega naslova: z a v e d n a. In minole nedelje smo se osve-

dočili v svojo neizmerno radost, da so tu še stara, narodno-klasična tla, na kojih bivajo ljudje, ki ne uklanjajo svojega tilnika pred nikomur, v kojih utripajo živa, naša slovenska srca.

A ne le Notranjska, ampak tudi Kras je bil prečastno zastopan, sosebno pa Sežana in Senožeče. Kar se dostaje nas Tržačanov, smo že rekli, da smo bili častno zastopani kvantitativno in kvalitativno. Tu so bili zastopani vsi stanovi in med našimi telovadci je bilo več juristov. Tudi naš zastavonosel je jurist, doktorand Gulin, in sicer zastavonosel, kojega navdušenje za častni naš društveni znak bodi v vzgled vsem Sokolom. To zanimanje različnih stanov in starosti za sokolsko idejo in telovadbo imponovalo je marsikomu in so se člani bratskega nam društva ljubljanskega prav pohvalno izrekli o „Tržaškem Sokolu“.

O 5. uri je pričela javna telovadba na jako primernem prostoru za cerkvijo. Strokovno oceno o telovadbi moramo prepustiti spretnemu peresu in se hočemo omejiti le na nekoliko splošnih opazek.

Prvenstvo v telovadbi gre seveda „Ljubljanskemu Sokolu“; a z ozirom na kratko dobo obstanka „Postojinskega Sokola“ mora se reči, da je napredek tega društva v telovadbi uprav fenomenalen. Učitelj telovadbe — starosta dr. Treo — dela res čudeže. Kakor je že to njegova navada, vzbujal je odposlanec „Celjskega Sokola“, brat Benčan, uprav frenetično odobravanje.

Tržaških telovadcev je bilo 16 za proste vaje in 10 za posamične vaje. I o naših telovadcih moramo reči, da so častno rešili svojo nalogo, kakor nam priča sodba v tem kompetentnih ljubljanskih Sokolov.

Posebni ponosom treba povdarjati še enkrat, da pri nas vsi sloji goje v bratski ljubezni ta glavni namen sokolskih društev. Med našimi telovadci se je seveda odlikoval učitelj telovadbe, brat Nechrony. S kratka: vsa društva so dokazala, da se čim bolj širi pravo razumevanje pomena sokolskih društev. In tako je prav!

Vspreh javne telovadbe je bil popolen, kar so pripoznavali tudi mnogi na Razdrtem bivajoči tujci. Sosebno naši Tržačani, ki imajo toli čudne pojme o kulturi nas Slovencev, so kar odpirali usta. Da, da, s takimi sredstvi treba poučiti gospodo.

Pripomniti bi še bilo, da je o prostih vajah nastopilo okolo 50 telovadcev in je bila tretjina Tržačanov.

Po izvišeni telovadbi so se zopet napolnili Kavčičevi prostori, kjer se je pričela prekrasna zabava. Prvi je pozdravil družbo brat starosta dr. Treo, a odgovoril mu je brat starosta dr. Tavčar, nazdravivši zavednim Notranjcem in narodnemu ženstvu. Govora sta bila navdušeno odobravana. V imenu Tržačanov je govoril brat starosta dr. Gustav Gregorin. Rekel je po priliki: Klic bratskega društva postojinskega je zadostoval, da je od obal sinje Adrije prihital „Tržaški Sokol“ na današnjo slavnost, in sicer v primerno mnogobrojnem številu, ne plaše se težavne in dolge poti. A kakor je hotel „Tržaški Sokol“ pokazati s tem, da verno goji sokolsko idejo, je pa hotel tudi izraziti priznanje spoštovanemu bratu starosti „Postojinskega Sokola“, kateremu gre hvala, da se v zavedni Notranjski danes vrši tako lepa narodna slavnost. Da, današnja slavnost nam je dokazom, da ima sokolska ideja privlačno silo na narod ter nam bodi to v pouk, da gojenjem te ideje lahko mogočno vplivamo na narod. Vzglede nam bodi češki narod ki ima svoje sokolstvo zahvaliti na velikem delu svoje narodne odločnosti in svojega narodnega napredka. Ideje češkega Sokolstva prešinjajo ves narod. Da pa zamore češko Sokolstvo delovati tako vspešno, na tem mora zahvaliti izborni svojo organizacijo, katera mogočno vpliva na narod in s katero si je pridobilo simpatije mogočnega naroda francoskega. Seveda, naši nameni ne morejo iti tako tako daleč, ker mi smo le mal narod. A naloga nam bodi, da s trdno organizacijo slovenskega sokolstva v toli zaželjeni slovenski sokolski zvezi po enotnem načrtu zaneseno sokolsko idejo v ves narod ter da se bode vsaj v Sokolstvu slovenskem zrealiziral ideal zedinjene Slovenije, katere za sedaj še ne moremo doseči na političkem polju. Kadar bomo imeli svojo sokolsko zvezo, ne bodo več odločevale le simpatije za udeležbo na sokolskih slavnostih, ampak ukaz, kateremu se bode moralo pokoriti vsako društvo. In tako mora biti. Danes

so tu močno zastopana tri delavna sokolska društva. Obljubimo si, da ustanovimo slovensko sokolsko zvezo še tekom tega leta. „Ljubljanskemu Sokolu, kakor najstarejšemu, prepuščamo radi inicijativo in vodstvo ter se nadejam, da se pod vodstvom brata staroste dra. Tavčarja uresniči ta ideja. V to ime napijam uresničenju slovenske sokolske zveze ter kličem: Slovensko Sokolstvo naprej in niti korak nazaj! Na zdar!

I temu govoru je frenetično ploskalo občinstvo.

Še jedno preprijetno iznenadenje smo doživeli na tej slavnosti: mešani zbor postojinski. Le-ta je zapel pod izbornim vodstvom g. Pahorja Hubadove „Narodne pesmi“ toli ljubko in do srca segajoče, da so elektrizovali občinstvo in so bile zlasti nekoje dame ginjene do solz. Dá, tako petje res blaži človeška srca!

Ob 9. uri je pričel v gornji dvorani ples, godba je svirala in razdrški pevci so peli na vrtu. Povsodi je kar mrgolelo uglednega občinstva. Take družbe ni z lepa videl naš Nanos ob svojem vznožju. Kaj si je neki mislil pri tem ta sivi očaj?

Le prehitro je prišel čas odhoda in kaj nemilo nas je dirnal sokolski rog, pozivljajoči nas, da stopimo v vrste. Po prizrčnem slovesu z brati iz Postojine in Ljubljane, ob prizrčnem vsklikanju množice, spremljani po dražestnih rodoljubkah razdrških in po pevcih pod njih zastavo, korakali smo po vasi do naših vozov. A tu, tikoma pred odhodom prišlo je do burnega pojava preprijetnega sočutstvovanja med sinovi Nanosa in Adrije. Pozdravljanju in stiskanju rok ni hotelo biti ni konca ni kraja.

Mi pa smo ponesli seboj z Razdrtega preprijetne spomine in pa uverjenje, da tam na Notranjskem je še tako kakor je bilo: še klije tam zdravo slovensko zrno. A ravno za nas je to jako tolažilno. V tej zavesti — da bratje naši sočutstvujejo z nami — hočemo vztrati v borbi do — ako privole v to milostna nebesa — zmage.

Še enkrat: srčen pozdrav od Adrije rodoljubom ob vznožju Nanosa.

DOPISI.

Iz Trsta 28. julija 1896. — (Delavski shod.) [Izv. dop.] Dalje. In pomagalo je. Česar svet ne bi bil pričakoval, storil je minister Taaffe: stopil je pred državno zbornico z volilno prenosovo, kateri je pritril tudi cesar. Da bi vi videli ono jutro, kako sta strah in mrščalica spreletavala nemške liberalce, krivonose žide, poljske zadolžene zlahčice in češke fevdalce in veleposestnike — obstali so kakor kamen.

Njih strah pred kmeti in delavci, ki bi imeli priti na Dunaj kakor novi poslanci, je bil tak, da je grof Hohenwart, ta prijatelj Slovencev — čegar razvaline še stoje na Gorenjskem in kateri dobro pozna našega težaka — uprl ves svoj upliv, vrigel ministra Taaffeja in pokopal nameravani volilni načrt. — Ali kaj je pomagalo vse to. Delavski svet, izvedši, da je celó vladar spoznal potrebo nove volilne reforme, dobil je še večji pogum in zahteval še krepkeje.

Taaffe je prepustil prostor drugemu ministertvu — koalicije. —

Od onega dne so državni poslanci zgubili, rekel bi, pogum in pravo razičnost. — Windischgrätz je obljubil volilno reformo — a smešno je bilo, kako so jo tuhtali in krpali. Skrivali in zapirali so se v sobe — in nikdo ni smel blizo.

Pričakovali smo radovedno, kaj da nam ustvarijo ti modri možje — in glej, ko je minister prečital novoskrpani volilni načrt, ostala je zbornica hladna. Prišlo je do poloma padel je načrt, padla je koalicija. — Zdaj smo dobili Badenija ministrom, in zdi se, da ta mož ni tako prazne glave, da bi hotel z čelom v zid. Sestavil je nov volilni zakon, ki je, če tudi ni popolen, vendar potisnil delavca velik korak naprej. Zakon je bil potrjen.

Zdaj se le so delavci v Avstriji postali ljudje, in pravi državljani — prej so bili le neka brezpravna tovarna družba.

Po novem volilnem zakonu je volilec vsak možki, ki je prestopil 24 leto in stanuje v dotični občini vsaj 6 mesecev nepretrgano; se vé dá mora biti avstrijski podanik. Ta volilna pravica

sprejela je tedaj tudi delavce med volilce: delavce na deželi in v mestu.

Volilec pa ne more voliti na dan volitve, ako ni upisan med volilce in ako ni dobil volilni listek, ki mu dá še-le pravico voliti. Zato morajo naši delavci v Trstu in okolici oglasiti se na volilni komisiji. To vpisovanje pa se vrši od 22. do 30. t. m. Vsak se mora skazati z delavsko knjižico ali čem drugim. Delavci ne zamudite te prilike, prijavite se vsi, kar to je le vaša korist. Sramota bi bila za slovenske delavce v Trstu, ko bi ravno oni zaostali in zaspali kakor so one device v evangelju. (Pride še).

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 30. julija 1896.

Nekaj značilnega iz „barbarske“ Rusije.

Te dni je finančni minister ruski, Witte — tako poroča „Frankfurter Zeitung“ — pozval k sebi velik del petrograjskih tovarnarjev, sosebno tiste, ki so lastniki tovarn, v kojih so nedavno temu delavci ostavili delo. Ko so se zbrali tovarnarji, stopil je minister iz svojega kabineta, je pozdravil zbrane na kratko in jih potem ogovoril nastopno: „Ne morete si misliti vlade, ki bi bila bolj dobrohotna industriji kakor je sedanja; domača industrija brani se na vse načine, tako, da se jej ni nikakor bati konkurencije inozemstva. Motite se pa, gospodje moji, ako menite, da se tako godile radi vas, le zato, da bi vi laglje dosegali velikih dobičkov; vlada je imela pri tem v nemali meri pred očmi vaše delavce; tega menda, gospodje, niste razumeli, sicer ne bi bilo razumljivo najnoveje gibanje radi plačil (mezd). Temu v dokaz se ne treba sklicevati na drugo, nego na to, da delavci niso ostavili dela v onih zavodih, kjer so umeli tovarnarji primerneje in človekoljubneje urediti razmerje med delavci in delodajalci, nego so to umeli večina tu navzočih“.

Jeden tovarnarjev se je hotel nekako zagovarjati; minister ga je poslušal nekoliko časa, potem pa mu je posegel v besedo: „Kar mi pripovedujete tu, ni za-me nič novega; poznam take besedičenje; in jaz vas nisem poklical, gospodje moji, da bi čul vaše menenje in da bi me poučevali vi, ampak da vam povem svoje menenje“.

Na to se je poklonil minister čisto hladno — in konec je bilo avdijenciji.

To se je dogodilo v letu 1896 v „barbarski“ Rusiji, oni Rusiji, koje obrekujejo vsevprek najbolj taki ljudje, ki je ne poznajo. In med obrekovalci bilo bi še posebno omeniti socijalne demokracije. Glasila te poslednje govore o Rusiji, kakor da je tam priprosto ljudstvo prava tovarna živina, po koje hrbtu bijejo mogotci, absolutisti in avtokrati. Je sicer naravno, da voditelji socijalne demokracije niso posebni prijatelji Rusiji. Saj je znano, da so ravno državniki Rusije najbolj pogodili, kako koristno je, ako je bila državna oblast tako modra, da je poskrbela, da nje podaniki židovskega plemena ne delajo, kar hočejo. In ker so že taki ti ruski državniki, da radi tudi izvajajo, kar so spoznali za pravo in primerno — deli so nekoliko na uzdo židovske barantače. Od todi jeza Židov proti Rusiji — a naša in nemška socijalna demokracija je pod vodstvom — Židov. Naravno je torej, ako socijalno-demokratska glasila pišejo o Rusiji, kakor da bi bila ta država vzor brezpravnosti in nasilja z ozirom na vso široko maso nižjih slojev prebivalstva in na delavski stan pa še posebe.

Gori opisana avdijencija nam govori lapidarni govor, kako — lažejo! Le prečitajte umom in srcem gori navedene besede finančnega ministra ruskega, in povejte nam, ali imamo koji vzgled iz noveje dōbe, da bi bil državnik kojekoli „nebarbarske“ države tako energično povedal svoje menenje bogatašem - tovarnarjem in ki bi se bil toli toplo zavzel za korist delavca. Uprav zlata vredne so pa one besede ministra Witteja, kojimi je povedal gospodom tovarnarjem, da nikakor ni umestno, da izključljivo le svoje koristi identifikujejo s koristmi industrije. Potrebna je bila ta beseda ne le na adresu tovarnarjev, ampak dobro bi bilo, da jo čutijo tudi krmarji drugih držav, ki menijo, da že povspeš-

jejo industrijo, ako podpirajo posamične bogatine in vladarje v območju velike industrije, da morejo postati še bolj bogati. Minister Witte je izrekel zlat pouk: pojmi industrije ne obseza samc tovarnarjev, ampak tudi delavce. Kdor hoče torej povspeševati industrijo, mora enakomerno povspeševati koristi tovarnarjev in — delavcev. Vspolati mora v srcu delavca, ko čuje besedo, ki jo je spregovoril ruski minister Witte do tovarnarjev: „Motite se pa, gospodje moji, ako menite, da se tako godi le radi vas, le zato, da bi vi laglje dosegali velikih dobičkov; vlada je imela pri tem, (v povspeševanju industrije) v nemali meri pred očmi vaše delavce“.

Po teh besedah ruskega ministra naj bi se ravnale vse vlade, vsi podjetniki, veleposestniki, veleindustrijalci, veletržci, s kratka: vsi delodajalci in kmalo bi delavsko vprašanje izgubilo svojo ostrino. Jedino na podlagi jednakosti v uživanju političkih pravic in v načelu, koje je toli energično povdarjal ruski minister Witte, v načelu namreč, da olajšava in podpore, oziroma povečšanah dobičkov industrije morajo biti deležni tudi delavci — jedino na tej podlagi je možna vspešna rešitev perečega delavskega vprašanja. Vse drugo so le paliativna sredstva, kojimi je k večemu možno za hip potisniti delavsko gibanje v tesnejši okvir — ali udušiti ni možno tega gibanja in isto ne pride do miru, dokler ne bo rešeno. V „barbarski“ Rusiji prišla je torej iz ust „avtokratskega“ dostojanstvenika res liberalna, res človekoljubna, res pravična, res strogo demokratska beseda. In sedaj klevetniki in sosebno ti požidovljena socijalna demokracija: klevetaj in laži nadalje!

Izgređi v Curigu. Glasom včerajšnjih poročil nadaljujejo napadi na Italijane in razburjenost proti istim narašča v množici. Ni je skoro v vsem mestu nijedne trgovine ali gostilne, koje lastnik je bil Italijan, da jo ne bi bila napala množica. Italijanski zidarji beže iz mesta. V predmestju Wiedihow izginala je množica iz neke hiše 70 tam stanujočih Italijanov, jedno italijansko gostilno je razburjeno ljudstvo razdrlo popolnoma. Množica je celó streljala na Italijane in ranila več oseb. Vojaki so slednjič razgnali ljudstvo in zapri par izgređnikov. Vladni svet v Curigu poklical je dva bataljona pehōte in nekaj konjištvo pod orožje. Švicarski minister za vnanje stvariponovil je italijanskemu ministru za vnanje stvari Visconti-Venosti zatrdilo, da so švicarske oblasti odredile vse potrebno, da ne bode izgređov in da se bodo ščitili Italijani.

Med onimi Italijani, koje je množica oškodovala na imetju, je tudi nekoliko avstrijskih podanikov, Tridentincev.

Krečansko vprašanje. Iz Rima javljajo, da je italijanska vlada naročila svojima zastopnikoma v Carjemgradu in v Atenah, naj energično vplivata na turško vlado, da odpravi za vedno vzroke sedanjim homatijam s tem, da izvrši miroljubne nasvete evropskih držav. — Kar se dostaje poročil o poslednjih izgređih in klanju, so ista morda kolikor-toliko pretirana.

Različne vesti.

Osebnostna vest. Sinoč odpeljal se je predsednik tukajšnjega deželnega sodišča, dvorni svetovalec Mihalj Urbančič, parobrodom v Benetke. Od tam se poda na Tirolsko.

Mestni svet tržaški imel je sinoč nejavno sejo. V isti je imenoval nekatere učitelje za občinski srednji šoli in licej. Seja je bila baje jako viharina.

Nova maša. Prihodnjo nedeljo, dne 2. avgusta, bode pri sv. Ivanu nova maša. Daroval jo bode domačin č. g. Alojzij Jaklič. Slavnosti primeren govor bode imel veleučeni g. Kossec, župnik na Katinari. Slovesnost se začne ob 9. uri.

Procesija v Sv. Križu na Krasu. V nedeljo, dne 9. avgusta, na praznik lourdske Matere Božje, bode v Sv. Križu običajna procesija s kipom Matere Božje.

Obisk ministerskega predsednika kranjske dežele. Program za obisk grofa Badenija Bleda in Ljubljane je ta-le: Dne 3. avgusta ob 9.55 min. dospé ministerski predsednik po železnici v Lesce. Od tam se odpelje na Bled, kjer slovesno polože zaključni kamen novemu kopališču. Popoldne popelje se okolu jezera, ob 8. uri zvečer bode njemu v

čas sijajna razsvetljava. Dne 4. zjutraj odpelje se po železnici v Ljubljano. Tje dospé ob 7. 56 min. Ob 9. uri prične vožnja po mestu. Tem povodom si ogleda ekselencija deželni dvor, knežji dvorec, trnovsko in šentjakobsko cerkev, gimnazij, novo deželno bolnišnico in bolnišnico za kolerozne. Ob 11. uri vrne se v poslopje deželnega predsedništva, tjer bode vsprejemal zastopnike oblastnij in korporacije. Popoldne ob 3. uri nadaljevala se bode vožnja po mestu. Ministerski predsednik si ogleda muzej, deželno gledališče, Narodni dom, realko in druga javna poslopja. Potem se ministerski predsednik poda v mestno poslopje kjer vsprejme mestni zastop. Potem se popelje na grad in se slednjič vrne v deželno predsedništvo. Ob 7. uri zvečer bode obed in ob 9. uri čaj pri deželnem predsedniku. Ob 11. uri 37 min. se odpelje grof Badeni na Dunaj.

„Napad“ v Sempolaju. Doznali smo, da je okrajno glavarstvo v Sežani jelo preiskovati vso stvar. Toliko pa rečemo lahko že danes — in to pripoznavajo celó nekateri onih, ki so bili baje „napadeni“ — da je bilo poročilo v „Piccolo“ grdo tendencijozno zasukano, v kolikor ni bilo popolnoma izlagano. Bilo je le nekoliko besed med dotičnimi izletniki in gostilničarjem, a vsa stvar se je poravnala v hiši sami in v kakih petih minutah. In sedaj ne trde niti izletniki, da bi bil kdo le vzdignil roko nad njimi. Ni res torej, da bi se bilo komu dogodilo kaj zlega, najmanje pa na javni cesti. Glede prstana tudi ne vedo izletniki, kje so ga izgubili. Ves ta „napad“ je bil v resnici le navaden prepir v gostilni, kakršni se dogajajo vsaki dan in povsodi.

„Piccolo“ je seveda hlastno porabil tudi to priliko, da je se svojo orijentalno fantazijo in — široko vestjo ustvaril iz te malenkosti „napad“ in „rop“!

Občni zbor tolminskega učiteljskega društva bode dne 5. avgusta t. l. ob 9. uri zjutraj v šoli v Kobaridu z običajnim dnevnim redom.

ODBOR.

Volilec pete kurije! Prejeli smo in objavljamo: Velika nesigurnost vlada v delavskih krogih glede magistratnega poziva, da naj se volilci, katerim je bila pripoznana volilna pravica v peti kuriji, prijavijo na magistratu do 30. t. m.

Posebno zbegani so volilci slovenske narodnosti, ker jim na magistratu potrebnih pojasnil dobiti ni mogoče in ker je rok za vpisovanje tako kratek. — Njim naj služi v pojasnilo to-le:

Magistrat še ne sestavlja volilnih listin, ampak samo neki zapisnik novih volilcev, kateri zapisnik mu bode o svojem času služil za podlago pri sestavljanju volilnih listin. — Delavci, kateri bivajo v Trstu že leto dnij ter so redovito prijavljeni na magistratnem statističnem uradu, to je v hišni poli (ruolo), oni bodo v volilne listine vpisani, če se zdaj na magistratu javijo ali ne.

Za one, ki niso vpisani v hišni poli, pa magistrat ne more znati in oni bodo v volilne listine vpisani samo tedaj, ako se odzovejo zdaj gori navedenemu magistratnemu pozivu. — Volilci, kateri še niso eno leto v Trstu, naj toraj ne zamude prilike se prijaviti.

In če se ta ali oni prijavil ni, kaj potem? Nič hudega. Ali o svojem času, kadar bodo volilne listine stavljene na razgled, se bo moral prepričati, je-li vpisan kakor volilec ali ne in v poslednjem slučaju bode moral reklamirati svojo volilno pravico.

Koliko imen slovenskih volilcev izostane pa nalašč ali slučajno! — Koliko nevolilcev se utihotapi v listine! — Takrat bo treba veliko dela, ogromnega dela, ako se hočemo spustiti v težavni boj z nado do zmage. Slovenski domoljubi pa naj se pravočasno pripravijo na ta boj!

Dr. Brglez.

(Žal, da nam je došel ta poziv nekoliko prekasno. Vendar ga objavljamo z ozirom na resolucijo, ki jo je vspregel delavski shod minole nedelje za podaljšanje roka za priglasevanje volilcev. Glej dopis iz Trsta! Ured.)

Petrolej se zopet podraži. Z Dunaja javljajo: Dne 25. t. m. bil je Budimpešti shod avstro-ogerskih rafinovalcev petrolja, ki so združeni v kartel. Sklenili so podražiti vse vrste petrolja po 50 nč. na kvintal. Škoda, da vlada ne more zaprečiti tega izkoriščanja najubožniših slojev ljudstva, ki se vrši samo v ta namen, da obogatijo prodajalci.

Metamorfoza. Iz Škedenja nam pišejo: Trije naših mladeničev stopili so pred tremi leti na učiteljske v Kopru, da se vsposobijo tam za učitelje slovenske narodnosti. Radujoči se na lepem smotru teh mladeničev bili so jim vsi škedenjski rodoljubi najiskrenejši prijatelji. Ali glej, komaj so ostavili učiteljske v Kopru, že je zapihala druga sapa: danes ne hoté več poznati svojih prejšnjih prijateljev in si iščejo novih v senci — avite colture. Popred niso nikdar zaostajali povodom narodnih slavnosti, minolo nedeljo so pa kar pobegnili in se poskrili. Jeden je bil sicer vsprejel neko ulogo, ali odpovedal je v zadnji hip. Opravičeno je domnevanje, da je namenoma hotel spraviti v zadrego odbor društva „Vesela“. Drugi, ki nam je bil ustanovil tamburaški zbor, obrnil je sedaj hrbet svoji lastni ustanovi.

O pravem vzroku tej metamorfozi nečemo ugibati tu, ali mislimo si svojo in menda — pravo! Ali zapomnijo naj si ti mladi gospodje, da jim bode mo mi Škedenjci vračali — zob za zob! In z nami bode gotovo sočutstvovali tudi vsi — narodni učitelji.

Beguni pred kolero. Včeraj dospelo je na Lloydovem parniku „Imperatrix“ 45 potnikov iz Aleksandrije v Trst. Vsi so bili zdravi.

Kolera v Egiptu. Glasom službenega poročila obolelo je včeraj v Kairu 130 oseb za kolero, 96 pa jih je umrlo.

Nenadna smrt. Včeraj našli so 43letnega mizarja Alojzija Ceschia ležečega v šetališču pri sv. Andreju na tleh. Možu je bilo došlo nenadoma tako hudo, da se je zgrudil. Ljudje so obvestili zdravniško postajo o tem. Prihitevši zdravnik dal je bolnika prepeljati v bolnišnico, toda jedva so ga spravili v posteljo, umrl je.

Zaklad v šlebedrih. Arabec Ali Ben Ali, službujoči kakor kurilec na Lloydovem parniku „Imperatrix“, kupil si je bil med potjo iz Aleksandrije v Trst v Carjemgradu za 50 nvč. par starih šlebeder. Ker so mu pričela razpadati, pričel jih je včeraj popoldne popravljal. Koji manj varčen človek nego je Ali, vrgel bi jih bil v smeti. Ko je torej paral in krpal stare šlebedre, padel mu je iz pete mali žaklič v naročje. Arabec je žaklič odvezal in v prjetuo njegovo presenečenje zagledal je 10 lepih zlatih turških lir. Umevno je, da je Ali urno odtrgal peto tudi drugemu šlebedru in glej, tudi v isti bil je žaklič in v njem 10 zlatih lir. Takó je varčni mož našel v starih šlebedrih denarja, vrednega okolu 240 glđ. Bati se je le, da Lloydovi mornarji pokupijo v Carjemgradu vse stare šlebedre in coklje.

Demonstracija na Rocolu. Vest o brezsrčni materi, o koji smo sporočili v današnjem zjutranjem izdanju, razburila je strasno ženske rocolskega okraja. Sinoči zbralo se je kakih 30 ženskih pred stanovanjem brezsrčne udove Tereze S., ki so zahtevale, naj se prikaže iz hiše „grda tigra“. Umevno je, da so razkačene ženske vpile vsakovrstne psovke na adresu udove S. Ker pa se ni prikazal nihče, pričele so ženske metati kamenje v hišo. Na vso srečo došla sta v tem dva stražarja tja in velikim trudom posrečilo se jima je slednjič razgnati razvnete demonstrantinke.

Lboj v deželni bolnišnici. Minoli teden je bil vsprejet v deželno bolnico v Ljubljani desetletni Anton Lustrik iz Zgornjih Pirničev. Fant je bil vsled neke bolezni postal bedast in ker je bil jako nemiren in je hotel opetovano skočiti skozi okno, se je oddal na opazovalni oddelek. V isto sobo kakor ta fant, je prišel tudi neki drugi blazni, povsem miren in kar nič nevaren človek. Predvčerajšnjim popoldne je bil pripeljan iz Trbovelj blazni Karol Drobos. Vsprejet je bil v bolnico, dasi ni imel predpisanega zdravniškega spričevala, nego le neki listek trboveljskega zdravnika in tudi primarij se o prihodu tega človeka ni obvestil. Postopalo se je torej nekorektno. Namesto pa, da bi se bil Drobos sam spravil v jedno sobo, je dotična usmiljena sestra Dobrasa dela v sobo k Lustriku, onega drugega, pri Lustriku nahajajočega se blaznega pa spravila v drugo sobo. Ob 1. uri ponoči je prišla postrežnica Marija Urbanija v sobo. Čim jo je Drobos zagledal, je planil iz postelje, zagrabil postrežnico za vrat in jo skušal zadaviti. Postrežnica se je obupno branila in posrečilo se jej je po dolgem hudem boju, da se je iztrgala Drobosu iz rok. Zbežala je iz sobe, zaloputnila za seboj vrata in hitela po strežaja. Predno se je s

tem vrnila, je Drobos popadel Antona Lustrika in ga dvakrat s tako silo vrgel ob tla, da se je fantu lobanja zdrobila. Ko so prišli strežaji, je bil dečko že mrtev. Stvar se je naznanila državnemu pravdnictvu.

Milenijska razstava je zadobila menda že jako — dolgočasno lice. „Magyarország“ piše namreč: Ob otvorjenju smo sanjali o 180 zaporednih slavnostnih dneh, a sedaj se je pokazalo, da ima razstava le preveč vsakdanjih dni. Med tem pa, ko imajo drugod tudi vsakdanji dnevi svojo senzacijo, ne more pri nas tudi najboljša iznajdljivost najti ničesar, česar bi bilo vredno omenjati*. Resnica je le ta, da je bilo na milenijski razstavi nekaj življenja le tedaj, kadar so veliki županje prignali od vseh strani najete in plačane izletnike. Vse milenijsko slavje je torej le hiša iz kart, ki se ruši, kakor hitro jej odnehajo umetna sredstva. To ni pojav zmožnosti in vrline naroda, kakor je bila narodnopisna razstava v Pragi.

Tedenska statistika tržaška. V tednu od 19. do 25. t. m. rodilo se je v tržaški občini 71 zakonskih otrok (35 moških in 36 ženskih) ter 16 nezakonskih (7 moških, 9 ženskih). Razven teh bilo jih je 8 mrtvorojenih. — V isti dobi umrlo je 97 oseb (36 moških, 61 ženskih). V razmerju na število prebivalstva, računano na 161.886 ljudi, nešteti vojaštva, pride 27.95 mrličev na vsakih 1000 duš, računši povprečno umrljivost na leto na podlagi števila umrlih prejšnjega tedna. — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 6 slučajev óšpic, 2 sl. dávice, 1 sl. legarja, 1 sl. porodniške mrzlice, 14 sl. jetike, 8 sl. vnetja sópnih organov, 3 sl. kápi, 1 samozmor itd.

Loterijske številke, izrebane dné 29. t. m.:
Brno 60, 84, 34, 19, 33.

Telovadno društvo
TRŽAŠKI SOKOL
VABI
na
telovadbeno slavnost
ki bo
v nedeljo dne 2. avgusta 1896.
na lepo odličnem vrtu
MONDO NUOVO
sodelovanjem
Slovanskega pevskega društva
RAZPORED:

1. Nedved: „Jaz sem Slovan“ godba
2. Majcen: „Slovanska koračnica“ godba.
3. Telovadba na drogu in na bračji.
4. Nedved: „Zvezna“ godba.
5. Zajc: Šumski čar, poje zbor.
6. Witte: „Narodne pesmi“ (novo), godba.
7. Srečkanje na dobitke.
8. Kuntze: Vinska poskočnica, poje zbor.
9. Majcen: „Slovanske cvetlice“, godba.
10. Skupina z rasvetljavo v bengaličnem svitu.
11. Umeteljni ognji.
12. PLES.

Pri slavnosti bo igrala Trž. veteranska godba pod vodstvom kapelnika gosp. F. Majcena.

Ustoppina za odrasle 30. nvč. — Ustoppina za nedorasle 10. nvč. Člani v društveni obleki bodo ustoppine prosti.

Začetek veselice ob 6. zvečer.

Kegljišče bo odprto ob petih, in igralo se bode na dobitke.

Blagodarni prinosi se bodo sprejemali hvalnostjo

Najnovejše vesti.

Dunaj 30. Ministerski predsednik vrnil se je danes iz Išla, kjer je bil včeraj pri cesarju v avdijenciji, semkaj.

Dunaj 30. Današnja „Wiener Ztg.“ objavlja celo vrsto imenovanj povodom osnovitve novega železniškega ministerstva. — Nj. Vel. cesar imenoval je železniškega prometnega vodjo višega nadzornika barona Borowiczko v Trstu ravnateljem državnih železnic v VI. pl. razredu. Zajedno dobil je Borowiczka naslov vladnega svetovalca.

Reka 30. Kralj Karol romunski podelil je gubernerju na Reki, grofu Batthyányju veliki križec reda romunske krone,

Budimpešta 30. Novo zgrajena tržna lopa je v ognju. Vse požarne brambe trudijo se, da pogasé ogenj.

Carjigrad 30. Vest o vrnitvi Abdulla paše ni resnična.

Curig 30. Okolo 1500 italijanskih delavcev prenočilo je v gozdu. Vzgali so si gromade in razstavili streže. Danes odpotovali so v tropah v bolj oddaljene kraje, nekateri pa so se vrnili v domovino.

Včeraj popoldne zaseli so vojaki razne kraje mesta. Množica je preganjala dva Italijana, ki sta slednjič ubežala v neko hišo. Množica je oblegala dotično poslopje, dokler jo redarji niso razgnali.

Pariz 29. „Agence Havas“ javlja iz Aten: Poveljnik v Linoisu sporočil je francoskemu konzulu, da so mohamedanci v pokrajini Herakleion počenjali krutosti s pomočjo vojakov. Plenili so krščanske vasi, oskrunili cerkve in trpinčili 13 kristjanov.

Pariz 30. Li-Hung-Čang-obiskal je včeraj ministra za zunanje stvari, Hanotauxa ter se dve uri mudil pri njem.

Bratje telovadeci!

Jutri, dne 31. t. m. ob 8. uri zvečer bode glavna poskušnja za veslesico, ki bode dne 2. avgusta na vrtu „Al Modo nuovo“. Ker je vaditi tudi skupino, naprošena sta I. in II. oddelek, da se udeležita teh poskušenj polnoštevilno in da pridejo točno ob določeni uri. Na zdar! ODBOR.

Trgovinske brzojavke in vesti.
Budimpešta. Pšenica za jesen 6.29—6.30 Pšenica za spomlad 1896 6.68 do 6.69 —.— Oves za jesen 5.09—5.11 Kč za jesen 5.16—5.18 Koruza za juli-avgust 3.49—3.50 maj juni 1897 3.72—3.73 nova f. 3.80—3.90.
Pšenica, nova od 7^m kil. f. 6.70—6.75 od 79 kilo 6.70—6.75. od 80 kil. f. 6.75—6.85 od 81. kil. f. 6.80—6.90, od 82 kil. for. —.—. Ječmen —.—. prosa 2.25—5.50.

Pšenica: Ponudbe in povpraševanje omejeno. Prodaja 25.000 mt. st., nekoliko nvč. ceneje. Rž zopet 5 nvč. ceneje. Vreme: velika vročina.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 12.30, oktober-december 12.55.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatev proca f. 35.75—36 Concasse 37.75—38. Četvorni 33.75—34. V glavah (rodih) 40.—.—.

Savva. Kava Santos good average za juli 61.25 za november 58.75, mlačno.

Hamburg. Santos good average za september 51.— za december 49.—. za dec. 49.25 mlačno.

TRST. Kava: V Braziliji traja polom na cenah nekoliko dnij. — Za oddajo od decembra do marca so paše 9%, ceneje od današnjih. Naš trg je vsled tega potrj in prodaja blago z izgubo.

Sladkor. Ker namuruje kartel zopet podražiti sladkor (vivat sequens) so cene tu zopet stalneje. Centrifugal G Z Z f. 38.—. P R ali S Z F f. 36 1/2—36 1/2, Concasse f. 38 1/2—38 1/2, Četvorni f. 38 1/2.—.

Petrolej. Tudi tu odkljuje se kaj kartel v škodo konsumu. Dasi so cene v Ameriki in na Ruskem pale, odločil je kartel podražiti te dni za 50 nvč. (Tako postopanje mora provzročiti silno nezadovoljstvo med ljudstvom!).

Glasom nam iz Bari na Laškem došlih poročil bode tam letina vina in olja bogata tako, da Puglia dobi od izvoza najmanje 300—400 mil. lir. Saj so potrebni in privoščimo jim, toda našim vinogradnikom ne bode zvenela ta vest posebno ugodno. (Saj imamo v pogodbi z Italijo tudi ono famozno klauzulo za vino!)

Dunajski borski 30. julija 1896.		
	dane	včeraj
Dejavni borski v papirju	101.50	101.50
„ „ „ v srebru	101.65	101.60
Austrijska renta v zlatu	123.65	123.60
„ „ „ v kronah	101.20	101.20
Kreditne poboje	360.50	358.75
Londonski list	119.70	119.70
Napoleonski	9.51	9.51
30 mark	11.73	11.73
100 italij.	44.40	44.40

Odvetniškega koncipijenta

veščega uradovanju v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku išče

dr. Gustav Gregorin

odvetnik v Trstu

Via del Molino piccolo št. 3.

Ponudbe direktno. Prednost imajo oni, ki so dovršili doktorat. Plača po dogovoru.

Zaloga pohištva

tvrdke Alessandro Levi Minzi

Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2, nasproti prehodišču pod ljudsko šolo v starem mestu.

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustrovan cenik zastonj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Zdravljenje krvi

čaj „Tis obern I cvet“ (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim sluzajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden oмот za zdravljanje, stoji 20 nč, ter se dobiva v odklikovani lekarni

PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.